

Het lied van Hanna

Ds. J. IJsselstein - 1 Samuël 2:1-11

Liturgie:

Psalm 138:1

Lezen 1 Samuël 2:1-11

Lofzang van Maria: 1,4,6

Psalm 113:4

Psalm 132:12

Gemeente, wij vervolgen in deze dienst de geschiedenis van Hanna en Samuël.

Hanna heeft gebeden bij de tabernakel. Ze heeft haar ziel, haar stille tranen uitgegoten voor het aangezicht des Heeren.

Eli, de hogepriester, dacht dat ze dronken was, maar het was niet zo.

Ze heeft haar ziel uitgegoten voor de Heere. Al haar verdriet en droefheid en vragen. En uiteindelijk heeft ze de belofte ontvangen uit de hand van Eli. Ze is blij en bemoedigd naar huis gegaan.

Een jaar later werd Samuël geboren.

Weet je nog, jongens en meisjes, wat betekent dat ook alweer: Samuël? Ik heb hem van de Heere gebeden.

Maar er was meer. Ze had ook beloofd: 'Als ik een jongetje van U krijg, dan zal ik hem aan U, Heere, teruggeven.'

En als Samuël een jaar of drie oud is en hij niet meer drinkt van de borst van zijn moeder, dan doet ze dat ook. Dan brengt ze hem terug naar Eli.

Het gaat vanzelf. Ze zegt niet bij zichzelf: 'Dat is ook jammer. Wat jammer dat ik dat beloofd heb. Want ik heb maar één zoontje. En nu raak ik hem weer kwijt. Nu moet ik hem weer teruggeven.'

Nee, ze doet het van harte. Beloofd is beloofd.

Maar ondertussen is er wel iets gebeurd.

Misschien hebben jullie, jongens en meisjes, ook wel eens gebeden voor iets. Heel vaak en heel lang.

Misschien heb je ook wel vaak getwijfeld: zou de Heere het wel willen verhoren, of toch niet?

En toen uiteindelijk, zeg je, toen heeft de Heere toch verhoord!

Maar, wat moet je dan doen als de Heere je gebed verhoort?

'Nou', zeg je, 'God danken!'

Natuurlijk! En wat nog meer?

'Nou, tegen de mensen vertellen hoe goed de Heere voor mij geweest is, dat Hij mijn gebed verhoord heeft.'

Ja, natuurlijk!

Weet je wat je ook kunt doen? Je kunt ook zingen.

'Wat moet je dan zingen?'

Nou, een psalm of een ander mooi lied.

'Van?'

Nou, van iemand anders, maar je kunt ook zelf een lied, een psalm maken. Dat deed David vroeger ook, en Asaf, en Ethan, en Mozes.

Je zegt: 'Dat zijn allemaal mannen geweest.'

Nee, er waren ook vrouwen die een psalm of een lied maakten.

Hier bijvoorbeeld, in het hoofdstuk dat we gelezen hebben, Hanna. En later Maria.

We hebben het gezongen: de lofzang, de psalm van Maria.

Zelf een psalm maken.

Zo'n psalm is natuurlijk niet bedoeld om met elkaar hier in de kerk te zingen. Maar voor jezelf, om de Heere te loven, in je hart en ook met je mond.

Als je dat probeert (je moet het maar eens proberen!) dan zul je merken dat dat niet zo gemakkelijk is.

Het kost in de eerste plaats tijd om daar over na te denken, om dat te over-denken in je hart.

Maar je zult merken dat het ook heel moeilijk is, omdat wij mensen, of we nu klein zijn of groot, allemaal geneigd zijn om te zingen over?

Ja, over onszelf!

Een psalm maken over jezelf, dat is niet zo moeilijk. Dat deed Lamech lang geleden ook.

Maar om echt over de Heere te zingen, daar heb je ook de genade van de Heere voor nodig in je hart.

En het (ja, dat was ongetwijfeld ook zo bij Hanna), het kost ook tijd. Het moet, zou je kunnen zeggen, het moet rijpen in je hart.

Net als een appel aan de boom langzaam rijpt: groen, geel en rood wordt...

En dan uiteindelijk is het klaar. En dan kan je het zingen.

Zo ging het tenminste bij Hanna. Terwijl het kindje groeide in haar buik, terwijl het kindje dreutelde in de kamer, rijpte in het hart van Hanna een lied van dank, een psalm, een lied van vreugde, van blijdschap en van lof.

En tegelijkertijd is het een gebed.

1 Samuël 2 begint niet met: 'Toen zong Hanna', maar: *Toen bad Hanna*.

Zingen, danken, een psalm maken en zingen...

Waarom eigenlijk?

Omdat God Peninna een stevig lesje had geleerd?

'Lekker pûh, Peninna! Ik heb nu lekker ook een kind?'

Omdat ze trots was op die kleine Samuël en nu Peninna kon plagen: 'Kijk, ik heb Samuël en mijn kind mag straks lekker bij Eli dienen, en die van jou lekker niet.'

Zingt ze daarom? Nee, want dan is het toch weer zingen voor jezelf!

Maar terwijl ze zingt, dankt ze God, voor Zijn weg, voor Zijn besturing en voor Zijn regering.

Haar eerste gebed, weet je nog jongens en meisjes, was in stilte.

Heel veel *stille* tranen heeft ze uitgegoten. Hartetranen voor het aangezicht van de Heere, bij het heiligdom in Silo.

Maar dit gebed, deze lof en deze dank is *openbaar*: 'Ik zal de Heere loven met mijn hele hart. Ik zal mijn God psalmzingen. Ik zal met mijn ganse hart Uw eer vermelden, Heere, U dank bewijzen.'

En daar ziet u, gemeente, ondertussen ook iets van het werk van God in het hart van Hanna. Leg uw eigen hart er vandaag maar naast. Haar verdriet was verborgen, stille tranen, hartetranen uitgegoten voor Gods aangezicht. En nu? Nu gaat God Zijn eigen werk in het leven van Hanna openbaar maken. Het komt eruit. Het kan niet anders. Het komt eruit, tot eer van God.

Als je goed kijkt (jongens en meisjes, doe dat maar eens in je psalmboekje), dan zie je dat deze psalm van Hanna drie versjes heeft, drie coupletten.

Het eerste couplet staat in 1 Samuel 2 vers 1 tot en met 3. Daar gaat het over de persoonlijke dank van Hanna. Daar gaat het over wat God voor haar gedaan heeft en dan roept ze uit: *Ik verheug mij in Uw heil*.

Het tweede couplet is vers 4 tot en met 8. Daar gaat het meer in het algemeen over Gods besturing, over Gods leiding in het leven. Hoe is nu eigenlijk Gods manier van werken? Toen, maar ook nu...

En het derde, het laatste couplet, is het kortste: vers 9 en 10. Dan kijkt Hanna als het ware verder vooruit. Hoe gaat het met Gods werk in de toekomst, hoe loopt het af met Gods werk?

Drie coupletten, over toen, over nu en over straks.

En dan zien we tegelijkertijd dat dit lied van Hanna, deze psalm van Hanna, niet alleen *toen* betekenis had, maar ook *nu* betekenis heeft. En ook nu betekenis heeft voor *straks*. Toen zong Hanna. Later zong Maria, de lofzang van Maria, die we gezongen hebben, met dezelfde woorden van Hanna, en ik hoop dat het mee zal resoneren in onze harten. Dat we mee zullen zingen met Hanna.

Het thema voor de preek is:

Hanna's lied over Gods weg

Er zijn drie aandachtspunten, volgens de drie coupletten:

- 1. Gods weg toen** (in het leven van Hanna)
- 2. Gods weg nu** (in Zijn besturing, in Zijn leiding, in tijdelijke en geestelijke dingen)
- 3. Gods weg straks**

Als eerste dus:

1. Gods weg toen

Wat ging ze ooit gebukt onder dat gespot en getreiter van Peninna!

Alles in haar leven, zelfs de hartelijke liefde van Elkana, verloor zijn glans.

En in al zijn onbeholpenheid was Elkana ook niet in staat om zijn vrouw Hanna echt te helpen.

Maar nu, wat een blijdschap!

Mijn hoorn is verhoogd in de HEERE!

Mijn hoorn. Misschien een hoorn van muziek. Misschien meer beeldspraak: een hoorn van eer. Maar hoe dan ook, ik kan mijn hoofd opheffen! Ik ben niet meer zo kwetsbaar voor de spot van Peninna als voorheen!

Maar goed lezen: Mijn hoorn is verhoogd *in de HEERE!*

Met andere woorden: mijn blijdschap en mijn lof zijn niet gericht op mezelf, niet gericht op dat kleine jongetje Samuël, maar gericht op God, op de HEERE.

Ik verheug mij in Uw heil.

In Uw zaligheid. In (zo staat het in het Hebreeuws) in Uw Yeshua.

Mijn hart is zo blij, maar niet alleen vanwege dat kleine knulletje Samuël, maar het is zonneklaar: Hanna kijkt door die tijdelijke zegen heen naar het komende heil, naar de komende zaligheid, naar de komende Heiland, naar de komende Zaligmaker, de grote Yeshua, de grote Zoon.

Het is donker geweest in het leven van Hanna. Stille worstelingen zijn in haar ziel voorafgegaan. Zou God, na zo lang bidden, Zijn genade vergeten en nooit van ontferming weten?

Mijn Steenrots, waarom vergeet U mij? Mijn ziel is bezweken van verlangen naar Uw heil en naar Uw toezegging.

Zou de Heere – ik zeg het maar met jullie woorden, jongens en meisjes – zou de Heere mijn gebed wel horen? Als ik iedere dag weer op mijn knietjes bid voor God: ‘Heere, geef me toch een nieuw hart, bekeer me toch!’ Zou de Heere wel luisteren? Zou Hij mij wel horen?

Ja, Hij luistert, hoor! En Hij verhoort, dus je moet doorgaan met bidden!

Hij zal verhoren, net als bij Hanna. ‘Toen hoorde God’, zingt ze als het ware, ‘Hij is mijn liefde waardig.’

Nu zijn haar tranen gedroogd, die hartetranen. En nu zingt ze.

Hier is een moeder die de zaligheid bezingt, omdat God haar gebed verhoord heeft.

Doe je dat ook wel eens, moeders? De zaligheid, de Zaligmaker bezingen, omdat God je gebed verhoord heeft?

Heel deze psalm van Hanna staat ingeklemd tussen haar lof op het heil, op de zaligheid (vers 1) en haar lof op de Gezalfde Zaligmaker, de Messias (vers 10).

Alles in die donkere tijd van Eli en Hofni en Pinehas zag uit naar de komst van de Messias, alles zag uit naar de komst van Christus.

En wij, in de tijd van het Nieuwe Testament, kijken als het ware terug en zeggen: ‘Ja, Hij is werkelijk gekomen. Gods Heil, Gods Zaligheid, Zijn Heiland, Zijn Zaligmaker, Hij is gekomen bij God vandaan.’

Nooit door ons gevraagd. Nooit door ons gezocht. Sterker nog: geweigerd, want wij hebben de duisternis liever gehad dan het licht, want onze werken waren boos.

En toch, gezondend door de Vader en vrijwillig gekomen. En dat alles kwam op uit het hart van de eeuwige liefde van God Drie-enig.

En dat is reden voor Hanna om te bidden, om te zingen.

Ze zingt in de eerste plaats natuurlijk om die persoonlijke zegen, dat ze een jongetje van

de Heere gekregen heeft.

Misschien mag u ook wel zingen van zo'n persoonlijke zegen, omdat de Heere uw gebed verhoord heeft. Misschien ook wel omdat de Heere u een kindje gegeven heeft, of wil geven.

Ze zingt vanwege die persoonlijke zegen, maar ze zingt ook en vooral om de persoonlijke zegen *van het heil* door het geloof in de komende Messias, in de Christus die straks komen zal.

Als ze dwars door de omstandigheden van die tijd heen ziet en op Hem ziet, dan kan het niet anders, dan komt haar tong werkelijk los en dan zingt ze: 'Ik verheug me, ik ben blij met heel mijn hart in Uw heil, in Uw Messias!'

Dat, jongens en meisjes, is de blijdschap, dat is het geluk van de dienst van de Heere. Als je de Heere kennen mag, als je de Heere mag dienen en vrezen.

Ja, je moet ook wel vaak stille tranen huilen om je zonden, maar zijn ook tijden dat je werkelijk met heel je hart en met je mond mag zingen van de Heere, van God de Zaligmaker. Zoals eeuwen later Maria deed in haar lofzang: 'Mijn ziel maakt groot de Heere, en mijn geest verheugt zich, is blij in God, mijn Zaligmaker.'

Beide vrouwen, Hanna en Maria, bezingen de lof van Christus.

Hanna *zingt* en Hanna *bidt*...

En u? En jij?

Zingen van God, doe je dat wel eens? Doet u dat wel eens?

'Ik zal met mijn ganse hart Uw eer vermelden, Heere, U dank bewijzen'?

Lijkt u op Hanna? Dat is eigenlijk de belangrijkste vraag, die u vandaag in uw hart moet stellen: *lijk ik op Hanna?*

Jongens en meisjes, dat is de vraag die je vandaag jezelf moet stellen: *lijk ik op Hanna?*

Op Hanna, die ooit haar ziel, haar hartetranen uitstortte voor het aangezicht van de Heere.

En nu zingt ze van de wegen des Heeren. *Lijk ik op haar?*

Haar binnenste stroomde ooit over van tranen, van stil verdriet. En nu stromen haar hart en haar mond over van blijdschap in de Heere.

Bidden en zingen, doet u dat ook wel eens? Zoals Hanna? Of niet?

Zingt u nooit eens voor uzelf, in uw hart of met uw mond, echt van harte: 'God heb ik lief, want die getrouwe Heere hoort mijn stem, mijn smekingen, mijn klagen'? Hij ziet mijn stille hartetranen. Of zingt u dat nooit zo?

Dan lijkt u eerlijk gezegd niet op Hanna. Dan lijkt u misschien nog het meest op de nog onbekeerde Adam, die ooit met heel zijn hart en mond de lof zong van zijn Schepper en Maker. Maar hij zondigde en zijn stem verstomde en het werd stil.

Doodstil...

In het paradijs.

Wat hebt u het toch nodig, als dat de tekening van uw hart is, dat God u levend maakt.

Dat God u opnieuw geboren laat worden. Dat God ingrijpt in uw leven.

Als dat gebeurt, dan leer je voor het eerst, net als Hanna, God kennen.

Dan ga je bidden, dan ga je buigen, dan ga je zwijgen. En dan ga je ook zingen.

Hanna *bidt*.

Ze bidt in 1 Samuël 1, hebben we de vorige keer gezien, en in 1 Samuël 2 bidt ze nog steeds. Ze bad tranend en nu bidt ze zingend.

En uit dat gebed van Hanna blijkt dat ze God *kent*.

In hoofdstuk 1 is gebleken dat er in haar hart een hartelijke liefdeband met de Heere was, die de Heere had gelegd in haar hart. Hoe weten we dat? Ze stortte haar hart niet voor mensen uit, maar voor God.

En in hoofdstuk 2 begint ze biddend en zingend te vertellen Wie God is, omdat ze Hem kent.

Uit haar zingen, uit haar psalm blijkt dat ze God kent. En daaruit, als u uw hart ernaast legt, kunt u ook weten of *u* God kent.

Dan ken je iets van Gods *heiligheid*. Want in vers 2 prijst Hanna Gods heiligheid:

‘Niemand is heilig dan U.’

En ze prijst tegelijkertijd Zijn *sterkte*, Gods sterkte en kracht, als ze zegt: ‘Er is geen Rotssteen dan onze God.’ Dus uit haar lied blijkt dat ze God kent.

En uit uw lied, in uw hart, kunt u ook weten of u God kent. Want dan ken je ook iets van Gods heiligheid. God is heilig en ik ben onheilig.

Dus hoe, hoe kan ik voor God staan? Waar moet ik schuilen tegen de toorn van God over mijn zonde, over mijn schuld en mijn onheiligheid?

Bij mijzelf kan ik niet schuilen, bij andere mensen kan ik niet schuilen, bij de engelen niet. Waar moet ik schuilen?

Alleen bij God Zelf, die niet (en dat is het wonderlijk van haar lied), die niet alleen de Heilige is, de vlekkeloze Heilige, maar ook genoemd wordt: de *Rotssteen*.

En dan wordt er geen kleine steen bedoeld, maar een grote: een enorm grote rotssteen, waarbij je kunt schuilen tegen de wind, tegen de zon of tegen de regen.

Een rotssteen.

In het Oude Testament is dat een beeld van de mogelijkheid om te schuilen bij God. In het Nieuwe Testament is het een beeld van Christus, de grote Rotssteen, waar mensen, kinderen van Adam, mogen schuilen en kunnen schuilen tegen de toorn van God over hun zonde.

Als je iets van God kent, kijk eens in uw hart, dan weet je iets van Gods *heiligheid*.

En dan ken je ook iets van dat vluchten naar de *Rotssteen*. Van dat vluchten naar God, naar de Rotssteen Christus Jezus.

Maar tegelijkertijd, en dat zien we in vers 3, de mens die naar God toe vlucht, leert ook te buigen en te zwijgen. Die wordt stil.

Als Hanna al zingend ziet Wie God is, dan zegt ze in vers 3: ‘Spreek niet meer hoog!’ Dat wil zeggen: spreek niet meer zo trots, maar buig, buig! En laat niets hards, niets arrogants, niets trots over uw mond komen. Met andere woorden: *Zwijg! Zwijg!*

En, gemeente, dat is geen reprimande aan het adres van Peninna. Dat denken we vaak, dat Peninna hier een stevige sneer krijgt van Hanna, maar dat is niet zo.

Want dan zou het enkelvoud zijn, maar alles staat hier in het meervoud.
Dit is een roep naar ons, Adamskinderen, naar u en naar mij. *Buig en zwijg!*

Wil je leren zingen van de heiligheid van de Heere, van Gods wonderlijke weg?
Wil je leren zingen van God, van de zaligheid die in Hem is en van de Rotsteen Christus Jezus? Dan moet je buigen, dan *moet je zwijgen*.
Dan moet je zeggen tegenover die heilige God: 'Ja, Heere, U hebt gelijk, Uw doen is rein, Uw vonnis over mijn leven is gans rechtvaardig.'
Buig, zwijg voor Hem.
Ook over het Godsbestuur in uw leven. Ook vanwege, zoals het hier staat, Zijn wijsheid: *De HEERE is een God der wetenschappen*.
Buig voor Hem vanwege Zijn rechtvaardigheid, want er staat: *Zijn daden zijn recht gedaan*. Dat wil zeggen: de Heere maakt geen vergissingen in uw en mijn leven.
Buig, zwijg voor Hem.
We staan zo graag fier en rechtop overeind voor God. Maar, mensen, het is zoveel beter om te bukken en te buigen en te zwijgen voor de hoge God.
Hier ziet u: zo werkt de Heere in het leven van Hanna. En zo werkt Hij nog. Ze stort haar tranen uit, ze bidt, en ze buigt, en ze zwijgt. En daarna, en ondertussen looft ze de Heere. Wat blijkt trouwens ook uit deze geschiedenis dat God alle dingen in het leven laat meewerken ten goede, tot Zijn goede doel.
Zelfs die venijnige en giftige spot van Peninna is nodig in de hand van de Heere, om Hanna te verbreken, om Hanna te laten buigen voor Hem.
Soms gebruikt de Heere zware beproevingen. Soms grote tegenspoed, soms ook het verkeerde gedrag van anderen. Dat maakt de zonde van Peninna niet goed, maar de Heere gebruikt het wel. Hij kan het gebruiken en wil het gebruiken om ons aan Zijn voeten te brengen.
Zonder Peninna was dit niet gebeurd, zonder Peninna had Hanna zo diep niet gebogen. God heeft Peninna gebruikt om Zijn wonderen te verheerlijken in het leven van Hanna.

Ons tweede aandachtspunt, dat is het tweede couplet van het lied van Hanna:

2. Gods weg nu

Dat zien we in vers 4 tot en met 8.

Hanna zingt. En als we dat lied van Hanna bekijken, dan is het een lied vol van tegenstellingen.

U zegt: 'Ja, dat lied moet je eigenlijk geestelijk uitleggen.' En dat is waar, maar we moeten ook zeker de letterlijke betekenis ervan niet over het hoofd zien.
En die letterlijke betekenis daarom ook als eerste.

We beginnen te lezen in vers 4: *De boog der sterken is gebroken*. Krak! Verbroken...
En die struikelden zijn met sterkte omgord. Die zijn overeind gehaald.
Sterke mensen worden zwak en ziek. Soms geleidelijk aan in het proces van een chronisch slepende ziekte of in een proces van veroudering. Soms worden mensen gebroken in de kracht van hun leven door een ernstige ziekte.
U zegt: 'Ja, dat gaat vanzelf, zo is het leven toch?'

Nee, het is *God* die dat doet!

Anderen, zingt Hanna, waren aanvankelijk zwak en zijn plotseling weer sterk en gezond geworden. U zegt: 'Wat een geluk!'

Nee, het is *God* die dat doet!

Die verzadigd waren, hebben zich verhuurd om brood (vers 5). Mensen die alles hadden, moesten weer aan het werk om geld te verdienen.

U was rijk, plotseling verdampte uw vermogen. Uw schuren waren vol, uw bankrekening was gevuld. Maar de beurs zakte in. En de crisis zette door...

U zegt: 'Ja, zo gaat dat, risico van het vak, risico van zaken doen.'

Nee, het is *God* die het doet!

En die hongerig waren (voor hen omgekeerd) *zijn het niet meer*. Die zijn verzadigd.

'Wat een geluk!'

Nee, het is *God* die dat doet!

En (vers 5b): *De onvruchtbare heeft zeven kinderen gebaard*. Een volmaakt gezin.

En die veel kinderen had is geknakt. Volgens de Joodse overlevering kreeg Hanna een kind en verloor Peninna er twee, en uiteindelijk verloor ze al haar kinderen.

We weten niet of het waar is, maar als u naar uw eigen leven kijkt zegt u misschien wel:

'Hoe kon het toch gebeuren? Mijn leven is zo geknakt door het verlies van mijn kind, van mijn kleinkind.'

Niet vergeten: het was *God* die sprak.

Het is Gods besturing van ons leven, die ons zo vertwijfeld kan maken: 'Waarom doet de Heere dat toch? Waarom doet Hij me zoveel verdriet?'

Ik begrijp het, gemeente. Ik ben ook maar een mens. Ik begrijp dat u daar soms misschien wel boos om wordt. Waarom doet de Heere dat toch?

Als je God niet kent, dan snap je ook niet waarom de Heere dat doet. En misschien wil je het, diep in je hart, ook wel helemaal niet begrijpen.

En als je de Heere wel kent, snap je het vaak ook niet. Maar als je een kruimel genade van de Heere krijgt, dan zeg je (waarom? omdat je Hem kent!): 'Heere, U bent hoog, ik begrijp er niets van, ik begrijp U niet, maar... (als de Heere genade geeft dan zeg je) maar, Heere, wat U doet is toch goed. Want ik weet, het komt uit Uw hand, uit Uw liefdehand. Want het zijn Uw golven en het zijn Uw baren, die over mij heen spoelen.'

De HEERE doodt en maakt levend (vers 6), *Hij doet ter helle nederdalen en Hij doet weder opkomen*.

God is het (en niet de duivel, en niet het noodlot), God is het die leven geeft, die leven neemt. Die sommigen brengt tot aan de rand van het graf en tot aan de grenzen van de eeuwigheid, en dan toch weer terughaald, naar het leven toe.

Het is *God* die het doet, zegt Hanna.

Vers 7: *De HEERE maakt arm en maakt rijk; Hij vernedert, ook verhoogt Hij*.

Je geld en je armoede, je flitsende carrière en je krakende carrièrevall.

Het is geen toeval, het is *God* Die het doet!

Vers 8: *Hij verheft de geringe uit het stof, uit de drek, uit de vuilnis, en Hij verhoogt de behoeftige tot het niveau van prinsen.*

Kijk maar in de Bijbel: Jozef, Mozes, David, Daniël... en hier Hanna.

Hun begin is gering, klein en veracht, en hun einde is groot. En het is *God* Die het doet.

En dat alles roept ons, Adamskinderen, toe: buig en zwijg voor de Heere! Want, zegt vers 8: *De grondvesten, de pilaren (in het toenmalige wereldbeeld stond de aarde op pilaren), de grondvesten van het aardrijk zijn des HEEREN en Hij heeft de wereld daarop gezet.* Buig en zwijg voor de Heere, kleine mensjes die wij zijn! Want God de Heere regeert. Roep Hem niet ter verantwoording. Bekritiseer Hem niet. Val Hem niet aan. Maar ken uw plaats.

We gaan samen eerst zingen uit Psalm 113 het vierde vers.

*Wie is aan onzen God gelijk?
Die armen opricht uit het slijk;
Nooddruftigen, van elk verstoten,
Goedgunstig opheft uit het stof,
En hen, verrijkt met eer en lof,
Naast prinsen plaatst en wereldgroten?*

Hanna zingt over Gods besturing, over Zijn wijze van regeren, over Zijn leiding in het leven van alle dag.

Er is een letterlijke betekenis, maar er is ook een geestelijke betekenis.

Zoals God de wereld bestuurt in het werk van Zijn voorzienigheid, zo regeert Hij ook geestelijk in Zijn koninkrijk, in het rijk van Zijn genade.

We kijken toch weer even terug naar vers 4: *De boog van de sterke is gebroken.*

God breekt de kracht van de vijanden, van geestelijke vijanden. Van de duivel, van de machten van de duisternis. En Hij houdt Zijn volk staande. De zwakken, de struikelenden worden staande gehouden. Die worden weer recht overeind gezet.

Dat wil zeggen: die zwak zijn in geloof, in genade, in kennis, in vertrouwen en die zuchten onder zware beproeving, die krijgen weer geestelijke kracht. Het geloof van Gods kinderen wordt verlevendigd. Ze krijgen kracht om hun kruis te dragen en staande te blijven in de hitte van de verzoeking, in geloof en in heiligmaking.

Vers 5: *Die verzadigd waren, hebben zich verhuurd om brood.*

Ken je de gelijkenis, jongens en meisjes, van die verloren zoon? Hij vroeg het deel van zijn erfenis en ging op reis. Met een grote zak geld op zijn rug...

Maar, even later is hij arm. Hij moet zich verhuren om brood. Ja, kreeg hij maar brood te eten. Dat zelfs nog niet eens!

Hij werd arm.

Je zegt: 'Ja, dat gaat vanzelf, als je geld uitgeeft.'

Ja, maar weet je wat Hanna zegt? Het was *God* die het deed! Want God maakt arm, God maakt hongerig.

En in die weg, zo komt die jongen eindelijk tot bezinning, zo komt hij tot zichzelf, zo wordt zijn hart en leven veranderd en zegt hij uiteindelijk: 'Ik zal opstaan en teruggaan, naar mijn vader.'

Geestelijk hongerig, geestelijk arm gemaakt, dat doet *God!*

Maar vers 5b voegt eraan toe: *Die hongerig waren, die zijn het juist niet meer.*

Zondaren worden hongerig en arm gemaakt door het werk van Gods Geest, zodat ze gaan verlangen, zodat ze gaan dorsten en hongeren naar de gerechtigheid van Christus. Naar de verzoening door Zijn bloed en de vergeving van hun zonden.

En juist die hongerigen, niet de mensen die verzadigd zijn en alles al hebben, maar die mensen die alles kwijt zijn en die niets meer hebben, *die* worden verzadigd.

Verzadigd, met wat? Met het Brood des levens, dat is de Heere Jezus Christus.

Zo heeft Maria er ook van gezongen. Armen worden met goederen vervuld. Rijken, die denken dat ze alles hebben, die worden leeg weggezonden.

De onvruchtbare heeft zeven kinderen gebaard en die veel kinderen had is krachteloos geworden. Is dat in geestelijke zin niet vaak te zien als het gaat om de groei van de kerk, van de christelijke gemeente, als u denkt aan tijden van vervolging en verdrukking?

De HEERE doodt en maakt levend; Hij doet ter helle nederdalen, en Hij doet weder opkomen. De HEERE maakt arm en maakt rijk; Hij vernedert, ook verhoogt Hij.

Dat is Gods werk. Het is God die dat doet. Het is Gods Geest die dat doet.

Die de trotse geest van Adam in ons hart breekt. En we buigen voor God en we zwijgen...

En we zeggen: 'Uw doen, o God, is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig. Ik heb tegen U gezondigd.'

En we worden arm. We raken alles kwijt. We willen niets kwijt, maar God neemt het in Zijn liefde af: onze vroomheid, onze ijver, en dat we dachten dat we goed en vol van liefde waren.

De Heere neemt het af. We worden arm en buigen.

Vroeger voelde je je beter dan andere mensen. Je keek om je heen, naar die, en naar die...

Maar nu zeg je, terwijl je omhoog kijkt: 'O God, *ik*, ik heb gezondigd!'

Jongens en meisjes, het klinkt naar, hè, als ik zeg: *buigen*, en *klein* worden, en *arm* worden?

Ja, dat snap ik. Maar het is ook *niet naar*, want er is ook juist in dat buigen, in dat bukken voor de Heere iets zoets. Weet je wel, zoet, wat je met je mond kunt proeven. Waarom? Omdat we weten en omdat we voelen dat de hand van de Heere dat doet. *Hij* maakt ons arm en Hij vernedert ons. Met een hand van liefde en barmhartigheid en mededogen, neemt Hij alles van ons af. En dat maakt ons buigen en ons zwijgen zó hartelijk. We zeggen: 'Ja, Heere, ik zal bukken, ik zal buigen, ik zal zwijgen.'

En dan? Dan (vers 8) *verhoogt God de geringe uit het stof, de nooddriftige, de hulpbehoevende uit de drek, uit het vuil, uit de vuilnis.*

Het is *God* die het doet.

Hoe doet de Heere dat? Door onze ogen te richten op Hem, die God vernederd heeft, tot in de diepste diepten van de hel. Dat is ook wat God gedaan heeft.

Door onze ogen te richten op Christus. Die hoog was en rijk, maar die Zichzelf vernederd heeft tot de diepste diepten van de Godverlatenheid. Hij liet Zich vernederen. Hij liet Zich arm maken.

Hij, zegt de apostel in 2 Korinthe 8, is om uwentwil arm geworden, daar Hij rijk was, opdat u door Zijn armoede rijk zou worden.

Het is zo goed om voor de Heere te buigen. Het is zo goed om voor de Heere te bukken en te zwijgen. Weet u waarom?

Als we zo diep buigen voor God, dan wordt Christus in onze ogen zo begeerlijk!
O, Christus wordt zo kostbaar in de harten van die buigende en zwijgende zondaren.
En zo wordt Christus verheerlijkt en weggeschonken door God aan doodschuldige zondaren.

Het is Gods werk om ons te vernederen, en om ons tegelijkertijd op te halen uit de modder van de zonde en onze voeten te zetten op de Rotsteen Christus Jezus.

Het is God die de armen, die Hij Zelf arm gemaakt heeft, rijk maakt in Hem.

Ze worden gezet bij prinsen. Aangenomen! Wat een wonder van vrije genade is dat toch! Aangenomen tot kinderen, tot echte kinderen, tot erfgenamen! En we ontvangen door genade een naam, een plaats in de gemeente van Gods kinderen, een plaats aan de tafel van de Koning. Dat is echt: vrije genade.

Later zingt Maria daarvan, met de woorden van Hanna: *Hij heeft machtigen van de tronen afgetrokken, en nederigen (die bukken, die buigen) heeft Hij verhoogd. Hongerigen heeft Hij met goederen vervuld; en rijken heeft Hij ledig weggezonden* (Lukas 1:52-53).

Onze derde gedachte; het laatste couplet uit de psalm van Hanna, vers 9 en 10.

3. Gods weg straks

Tot nu toe ging het in Hanna's psalm eigenlijk over alles wat zich – om het maar eigentijds te zeggen – alles wat zich beweegt op microniveau. Het ging over het kleine van het individuele mensje, van Hanna, van ons.

Maar in het derde couplet gaat Hanna als profetes vooruitkijken naar de dingen die komen gaan. Ze tilt haar lied als het ware op macroniveau, kijkend naar de toekomst, de grote toekomst van het koninkrijk van God.

En de tegenstelling wordt steeds groter en steeds scherper.

Kijk maar in vers 9: *Hij zal de voeten van Zijn gunstgenoten* (van Zijn lieve kinderen) *bewaren*.

Dus: als je kind van God bent, ben je veilig, wat er ook gebeurt.

Niet bewaard door je vader of je moeder, door een ouderling, diaken of dominee, zelfs niet bewaard door engelen, maar door God Zelf.

God bewaart, staat er, de voeten van Zijn gunstgenoten, van Zijn kinderen. Je voeten zijn het onderste deel van je lichaam. Dat betekent: als God zelfs je voeten bewaart, dan bewaart Hij je ook helemaal.

Dus de Heere zal Zijn volk, Zijn kinderen, leiden, raad geven, bewaren naar ziel en lichaam. Hij zal hen bewaren bij hun aandeel in Christus. Op het pad van hun geloof, van

waarheid en van heiligmaking. Hij zal hen bewaren in de hitte van de verzoeking, in de verleiding van de zonde, in de beproeving.

U bent, kind van God, in Gods hand.

Nooit heeft God één van Zijn kinderen uit Zijn hand laten vallen!

En nooit was iemand in staat om één van die kinderen uit de handen van de Vader te rukken!

Hij zal de voeten van Zijn gunstgenoten bewaren.

Maar, de tegenstelling wordt steeds groter: *de goddelozen*, de mensen zonder God, *zullen zwijgen in duisternis*.

Uw toekomst zonder God is donker. Stikdonker. Inktzwarte wolken pakken zich samen boven uw leven. Want alles, en daar zingt Hanna van hier, alles gaat toe naar de grote dag. En als je dan geen deel hebt aan Christus, dan sta je voor God, veroordeeld om alles wat je gedaan hebt. Je hebt niets terug te zeggen.

Buigen. Zwijgen. Breken. Maar het is dan te laat.

Lieve mensen, buig, breek en zwijg nu toch, voordat u moet buigen, breken en zwijgen in duisternis.

Want, staat er in vers 10: *Die met de HEERE twisten* (dat wil zeggen: die God ter verantwoording roepen, die tegen Hem opstaan, die Hem tegenspreken) *zullen verpletterd worden; Hij (God) zal in de hemel over hen donderen*.

Hij komt, Hij komt, om de aarde te richten. En de grote vraag is: waar zult u dan staan? Zult u dan de Koning aanbidden? Of...

Beste vrienden, er zijn (en ik spreek u toe namens al Gods kinderen), er zijn stille tranen in ons hart als we denken aan het eeuwige lot van velen van u, die zonder God leven.

Als je deze enkele, eenvoudige woorden, maar zo zwaar geladen, leest: *zwijgen in duisternis, verpletterd, de Heere zal over u donderen*.

Laat u toch met God verzoenen! Straks kan het echt niet meer, dan is het echt te laat!

En ik zeg u namens al Gods kinderen: dan zullen we elkaar nooit meer terugzien!

Als we dan in de hemel komen, dan zouden we nog wel onze stille tranen willen uitgieten voor het aangezicht van de Heere en huilen willen over uw ziel. Maar...

We zullen de Koning zien in Zijn heerlijkheid. En de tranen zullen van onze ogen worden afgewist, ook de tranen over uw harde ziel, die niet wilde buigen voor Koning Jezus...

We lezen tenslotte nog in vers 10: *God zal Zijn Koning sterkte geven en de hoorn van Zijn Messias, van Zijn Gezalfde verhogen*.

Dat is het grote doel van Gods werk. Hier op de aarde in tijdelijke dingen, in geestelijke dingen, en als het gaat over de komst van Zijn Godsrijk: *de heerlijkheid van Christus*.

Dan, in die grote dag, zal Christus Koning zijn! Hij, die de macht van de hel en van de dood gebroken heeft, die opgestaan is uit de doden en zit aan de rechterhand van God de Vader in de hemel. Hij zal dan Koning zijn, en regeren van de zee tot aan de zee, en van de rivieren tot aan het einde van de aarde.

Eeuwig bloeit de gloriekroon op het Hoofd van Davids grote Zoon. We zullen onze kronen werpen aan de voeten van het Lam!

Maar de grote vraag is: *waar zult u dan zijn?*

Zult u met tranen zwijgen in duisternis, of zult u zonder tranen zingen van de wegen des Heeren tot in alle eeuwigheid?

Bedenk toch, gemeente, op deze dag, voordat het te laat is, wat tot uw eeuwige vrede dient. En kust de Zoon!

Amen.

Slotzang Psalm 132:12:

Wat vijand tegen hem zich kant',
Mijn hand, Mijn onweerstaanb're hand,
Zal hem bekleên met schaamt' en schand';
Maar eeuwig bloeit de gloriekroon
Op 't hoofd van Davids groten Zoon.

